

Ajuntament de Manresa
Unitat de Salut

**LA DETECTIVA
PICA I EL CAS
DEL MOSQUIT
AMAGAT**

Mai abans, a la detectiva Malcom Pica li havien encomanat un cas tan complicat. Un misteriós client li havia enviat un correu electrònic des de l'Índia encomanant-li que busqués un mosquit. Es tractava d'un insecte nascut a l'Àsia, però ara sabia que havia arribat fins a Catalunya. Com a pista, només li donava el seu nom: Aedes Albopictus, però que entre els criminals de les picades era més conegut com a mosquit tigre. També, adjunt al correu, li n'enviava un parell de fotos.

Ràpidament, la detectiva Pica es va posar en contacte amb els seus col·legues detectius del continent asiàtic. La van informar que coneixien l'existència d'aquell mosquit. Era gairebé més petit que un mosquit dels que tothom coneix, però tan desprietat que picava una vegada i una altra les seves víctimes. Li van dir que allà ja estaven acostumats als seus atacs i que sabien que havia estat actuant per Itàlia.

Sabent això, va trucar al seu amic, el detectiu Lopicco, que vivia en un poble italià anomenat Cesena. Lopicco es va posar molt content de sentir-la, però, quan li va demanar pel mosquit tigre, va fer una pausa per empassar saliva.

- Aquest maleït mosquit - li va dir tan aviat com va poder tornar a parlar-. Aquí, a Cesena, no tan sols va estar picant a tort i a dret sinó que, fa cosa de deu anys, va començar a encomanar una malaltia anomenada chikungunya. És una estranya malaltia tropical que produeix molta febre. Aquí ara ja el tenim controlat, però m'han dit que l'han vist prop de casa teva, a Sant Cugat del Vallès.

- A Sant Cugat!?- Ara va ser la detectiu qui va tenir un esglai.

El tenia a tocar i encara no se n'havia assabentat. No va trigar a contactar amb un altre detectiu, aquest cop de Sant Cugat. Van quedar en un carreró amagat perquè ningú no els pogués veure. La Pica li va ensenyar les fotos que li havien

enviat des de l'Índia i ell no va trigar a contestar-li:

- Crec que no en tinc cap dubte: és ell - va confirmar-li- Veus aquesta ratlla blanca al front, el cos negre i blanc i les ratlles de les potes? Són els seus trets, sens dubte.

- Has tingut notícies seves, darrerament?- va demanar-li la detectiu.

- Aquí també el tenim ja sota control, però sé que ha anat actuant cada vegada a més llocs per tot Catalunya. Només pot volar uns 300 metres però, quan menys t'ho esperes, es cola en un cotxe i s'escampa per on faci falta.

- I saps on acostuma a amagar-se? - demanà la detectiva.

- Pon ous al costat de petites quantitats d'aigua i, en qüestió d'una setmana, ja té un munt més de mosquits a punt per picar.

Després d'agrair la seva col·laboració, la detectiva Pica va tornar cap a Manresa. Pensava que, probablement, aquell maleït mosquit ja hauria actuat sense que ningú se n'hagués adonat. Va decidir anar directament cap al diari, per veure si tenien informació sobre alguna picada sospitosa.

- Doncs aquest any no en sabem res, però sí que tenim un article de l'any passat sobre aquest tema. Un insecte va fer unes picades molt grosses a quatre perso-

nes una mica fora d'època, cap a l'octubre.

Va demanar que li deixessin llegir. Hi havia hagut gent que l'any anterior havia patit moltes picades que feien uns borrots tan grossos i amb tanta picor que havien hagut de consultar el metge. Pel que li havien explicat la resta de detectius, podia tractar-se del mosquit tigre.

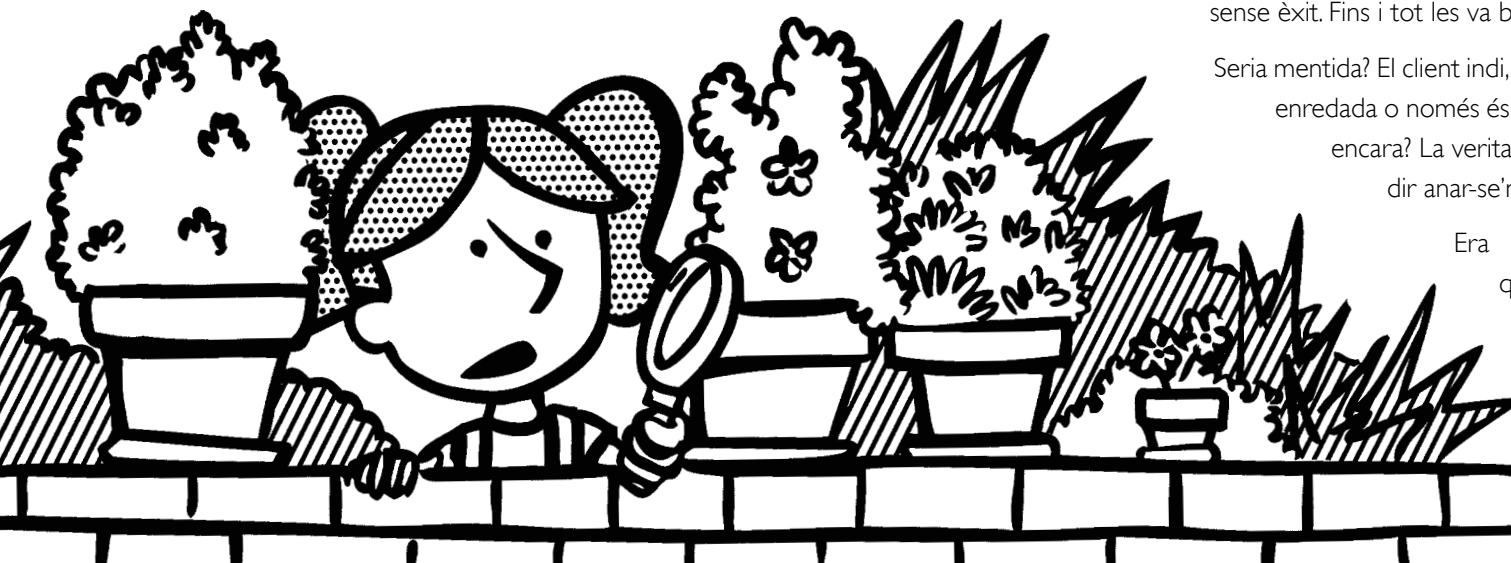
Es va tancar al seu despatx per intentar endreçar tota la informació que havia recopilat. Sabia que venia d'Àsia, que viatjava en cotxe i que posava ous prop de petites quantitats d'aigua. Tenia clar que era molt hàbil i discret. Va posar-se en contacte amb les víctimes de les picades, que li van explicar que havia atacat de dia, no com els mosquits de sempre. Ho havia fet al jardí i no l'havien sentit venir.

La detectiva va arribar a la conclusió que li seria molt difícil controlar el mosquit mentre aquest volava. Va decidir començar a buscar-lo en la seva fase inicial de desenvolupament, quan encara no pot volar. Va buscar a Internet i va descobrir que els ous els ponia a la vora de l'aigua perquè les larves que sortien d'aquells ous no podien viure en llocs secs.

Ràpidament va agafar la seva lupa i va sortir a buscar larves. Havien de ser en petites quantitats d'aigua, però, com de petites? Va començar pel parc de l'Agulla. En va recórrer tota la vora sense èxit. Se'n va anar a la llera del Cardener, i tampoc no el va trobar. Va buscar a la font de Sant Domènec i a la de la Plaça Espanya sense èxit. Fins i tot les va buscar a la piscina municipal, però res.

Seria mentida? El client indi, l'havia enganyada? I els seus col·legues, també l'havien enredada o només és que a Manresa tenien tanta sort que no havia arribat encara? La veritat és que començava a estar tan cansada que va decidir anar-se'n cap a casa.

Era a la primavera de maig i començava a fer bo, així que va decidir que berenaria al seu jardí. Quan estava perfectament asseguda assaborint el berenar, va començar a notar picor en un turmell. Es va

gratar, però seguia notant coïssor, i molta. Es va acotar per mirar-s'ho i no es va poder creure el que va veure.

Tenia set picades d'insecte, una al costat de l'altra, que s'estaven inflant per moments. Va anar ràpidament a posar-s'hi gel i a desinfectar-se les picades. Després es posaria una crema per a picades..., però podia ser que el malvat mosquit estigués a casa seva?

Va començar a mirar al seu voltant, al seu propi jardí. Buscava aigua per veure si hi havia larves, perquè ja sabia que no podria trobar el mosquit volador. Després de molt mirar, es va adonar que sota d'una torreta hi tenia un plat amb un dit d'aigua. Podia ser allà? Va agafar la lupa, va mirar-s'ho amb deteniment i, bingo! Les larves eren allà.

Però si allà hi havia larves, potser és que amb molt poca aigua en tenia prou, així que va seguir buscant. Un tap de plàstic al terra també ple d'aigua i... amb larves! Començava a comprendre el seu error, el mosquit en tenia prou amb molt poca aigua i estancada.

No va trobar res més a casa seva, però va anar a casa dels veïns. Els va demanar permís per inspeccionar el seu jardí i va trobar més larves, i tant! N'hi havia en una regadora que havien deixat oblidada en alguna zona del jardí, en un forat del tronc d'un arbre i en un safareig que feien servir molt de tant en tant.

Ràpidament van decidir buidar l'aigua de tots els recipients. Van haver de pensar una mica què podien fer amb el forat del tronc, i van decidir omplir-lo de sorra. I el safareig? Sabien que els ous trigaven una setmana a convertir-se en mosquits, així que van pensar que, buidant-lo dos cops per setmana, no podrien fer-se adults. Tot i així, van pensar que amb una bona tela mosquitera no podrien pondre-hi més ous.

En poc temps van tenir controlats els seus jardins i la detectiva va quedar molt tranquil·la. Se'n va anar a dormir amb el plaer de la feina ben feta, però, cap a la matinada, un pensament la va despertar de sobte:

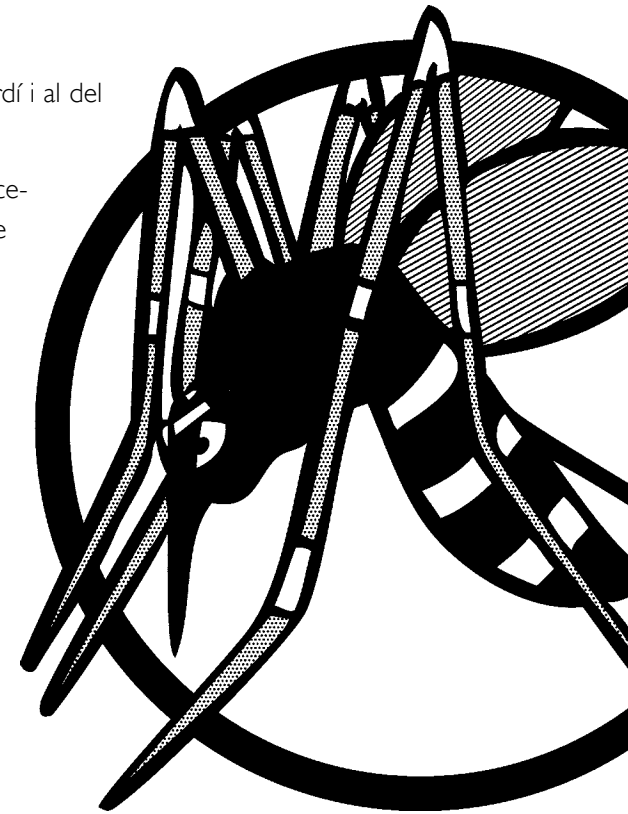
- He controlat el mosquit al meu jardí i al del veí, però, i la resta de la gent?

Es va llevar ben d'hora i va anar al cementiri. Va trobar larves als pots de flors. Va dir als treballadors del cementiri que els traguessin i que, si no podien, els foradessin perquè no s'omplissin d'aigua. Va anar a les escoles i va manar treure les galledes dels patis i, sobretot, els pneumàtics que hi havia tirats per terra i que s'omplien d'aigua cada cop que plovia.

Estava més tranquil·la, però encara tenia la sensació que no estava tot controlat. Se'n va anar al seu lloc preferit de pensar: un banc d'un parc infantil. No parava de rumiar sobre com fer-s'ho per poder combatre el mosquit. Calia eliminar tants petits recipients d'aigua com fos possible i, si no, buidar-los dos cops per setmana. Si no es podia fer això, calia tapar-los, però... com arribaria a tots els racons de totes les cases?

En aquell moment, va aparèixer un grup de nens i nenes d'una escola. Tan bon punt els va veure, se li va encendre la bombeta: "Segur que els nens i les nenes em voldran ajudar!"

I va ser així com em va encomanar que escrigués la seva història. Ara tu ja l'has llegida i cal que decideixis si la vols ajudar. Ella ja ha controlat el mosquit a casa seva, però, i tu? Seràs una víctima més de l'*Aedes Albopictus*?

PROVA DE RECERCA D'INFORMACIÓ:

Entre tota la classe i mitjançant Internet, intenteu esbrinar les dades següents:

1. El mosquit tigre té femella i mascle. Tots dos piquen? Si no, quin pica?

2. Hi ha un mosquit autòcton (propi de Catalunya) que s'assembla moltíssim a l'*Aedes Albopictus*. Quin és?

3. Quin va ser el primer municipi de Catalunya que va detectar la presència del mosquit tigre?

4. A quants municipis de Catalunya s'havia detectat el mosquit tigre l'any 2009?

5. Quin és el període de l'any d'activitat del mosquit tigre?

6. Un ajuntament va publicar un conte sobre el mosquit tigre titulat: "la Piques ha arribat a la nostra ciutat". Quin?

Si heu trobat el conte de la Piques, ja teniu una altra lectura interessant. Divertiu-vos!

PROVA TEÒRICA:

Respon les preguntes

1. El nom científic és:

- a. *Mosquitos tigrus*
- b. *Aedes albopictus*
- c. *Anopheles vulgaris*

2. El mosquit tigre és originari de:

- a. Manresa
- b. Itàlia
- c. Àsia

3. Per reproduir-se, el mosquit tigre necessita:

- a. Petites quantitats estancades d'aigua
- b. Grans llacs
- c. Rius cabalosos

4. Les picades de mosquit tigre:

- a. Piquen molt
- b. El mosquit tigre no pica mai
- c. Ningú sap com són

5. El mosquit tigre va d'una ciutat a una altra:

- a. Volant
- b. De cap manera
- c. En cotxe

6. El mosquit tigre:

- a. Pot transmetre algunes malalties, encara que no és molt freqüent
- b. Sempre transmet malalties
- c. No pot transmetre malalties

7. La manera més eficaç per lluitar contra el mosquit tigre és:

- a. Tirar insecticida
- b. Eliminar les larves
- c. Fer servir un matamosques

8. L'ou del mosquit triga en convertir-se en mosquit adult, aproximadament:

- a. Un dia
- b. Una setmana
- c. Un mes

9. En quin d'aquests llocs no hi trobaré larves de mosquit tigre

- a. La font de la Plaça Espanya en funcionament
- b. Un tap d'ampolla ple d'aigua
- c. Un pneumàtic tirat al camp

10. Ordena, de més pràctic a menys pràctic, aquests sistemes de lluita contra el mosquit tigre:

- a. Buidar l'aigua dels recipients dos cops per setmana
- b. No deixar recipients amb aigua a l'exterior
- c. Tapar els recipients
- d. Foradar els recipients

PROVA D'INVESTIGACIÓ:

Troba amagatalls del mosquit tigre.

